

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi jogi képviselő neve, címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek, **alperes jogi képviselőjének neve, címe** által képviselt dr. alperes neve (**alperes címe**.) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2019. augusztus 27. napján 33.P.21.852/2018/24. szám alatt meghozott - 25. sorszám alatt kijavított - ítélete ellen, a felperes által 26. és 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 500.000 (ötszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében jogalap nélküli gazdagodás címén 231.184.033 forint tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperes rovására nem gazdagodott, vagyoni előnyhöz nem jutott. A felperesi cég és az **cég 1** között kölcsönszerződés jött létre, amely teljesedésbe ment végrehajtás útján.

Az elsőfokú bíróság a kijavított ítéletében a keresetet elutasította. Az alperes perköltségét 2.500.000 forintban állapította meg, és felhívta a Gazdasági Hivatalt, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően, a letétben lévő összegből 2.500.000 forintot fizessen ki az alperesnek, míg a fennmaradó 2.000.000 forintot fizesse vissza a letevőnek.

Az ítélet indokolása értelmében az alpereshez köthető **cég 1**, valamint **személy 1** által vezetett **cég 2** között 2010. január 5. napján megállapodás jött létre, női és férfi konfekciós termékek gyártására Ukrajnában. A felperesi cég, valamint az **cég 1** között 2013. január 5. napján kölcsönszerződés jött létre akként, hogy 250.000.000 forint keretösszeget biztosít a felperesi cég részére, melyet részletekben bocsát rendelkezésre, a szerződés 2. pontjában meghatározottak teljesítésére. A szerződés megkötését követően az **cég 1** utalásokat teljesített a felperesi cég bankszámlájára, kilenc alkalommal a közlemény rovatban a "Nena hitel" szerepelt. A kölcsönadó a kölcsönszerződésből eredő követelését az alperesre engedményezte 2017. március 17. napján. **személy 1** mint a felperes neve meghatalmazottja közjegyzői okiratba foglalt tartozás elismerő, egyoldalú kötelezettség vállaló nyilatkozatot tett, miszerint a kölcsönszerződés alapján 449.293 GBP, valamint 213.949 € került átutalására a felperes Erste Banknál vezetett számlájára. A közjegyzői okirat alapján az alperes végrehajtást indított a felperessel szemben, amelynek eredményeként a közokiratba foglalt összeget a felperes bankszámlájáról levonták és az alperes részére átutalták. A felperesi céget 2012. év végétől **személy 2** és **személy 1** képviselték, majd **személy 1** általános meghatalmazási jogát a felperesi cégnél Tóth Mihály Zsolt visszavonta, és feljelentést tett csalás büntettének gyanúja miatt. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a büntetőeljárás a Szerencsi Járásbíróságon jogerősen

befejezésre került anélkül, hogy akár az alperes, akár **személy 1** bűnösségét megállapították volna. Az elsőfokú bíróság felhívta a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:579. §-át, 6:383.§-át. A rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján mérlegelve, arra a megállapításra jutott, hogy a felperes kétséget kizáróan és hitelt érdemlően nem igazolta, hogy az **cég 1** a felperes között nem jött létre kölcsönszerződés. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint sem a csatolt okiratok, sem az alperes által tett nyilatkozat nem szolgált ilyen megállapításra elegendő bizonyítékkal. A kölcsönszerződés eredeti okirata a büntetőeljárásban került becsatolásra, ott nem lett volna annak akadálya, hogy igazságügyi szakértő vizsgálja meg az okiratot arra, hogy mikor íródott. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szerződés létrejöttét alátámasztja, hogy a szerződés megkötését követően utalások történtek az **cég 1** részéről a felperesi cég Erste Banknál vezetett bankszámlájára, több alkalommal "Nena hitel" közleménnyel. Tényként tartotta rögzíthetőnek, hogy a szerződés aláírásakor mindkét cég képviselőjében általános meghatalmazással rendelkező képviselő járt el. **személy 2** és **személy 1** közötti kapcsolatot, annak megromlása körében tett felperesi hivatkozások kapcsán kiemelte, hogy már 2015. március 31-ét megelőzően is történtek utalások, amely kétséggé teszik a felperesi hivatkozást, mely szerint kizárólag a megromlott kapcsolat miatt került sor egy fiktív kölcsönszerződés utóbb történő létrehozására. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a bizonyítékok mérlegelése alapján a felperes nem igazolta, nem bizonyította, hogy az **cég 1** és a felperesi cég között kötött kölcsönszerződés nem jött létre, az fiktív volt, ezért a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett keresetet elutasította. A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján rendelkezett, figyelemmel a perköltség biztosíték letételére.

Az elsőfokú kijavított ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperest jogalap nélküli gazdagodás jogcímén 231.184.033 Ft tőke és a Ptk. 6:48. § (1) bekezdés szerinti, 2017. július 24. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezése szerint az ítélet iratellenesen megállapított tényálláson alapul, és az abból levont jogi következtetés sem helytálló. Nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság a történeti előzményeket, amely körülmény miatt is helytelen következtetésre jutott. Az ítélet 2. oldal második felében a folyósított hitel ügyében téves megállapítás szerepel az ítéleti tényállásban, mert az nem igaz, hogy a teljes összeget az **cég 1** utalta át. Az ítélet 3. oldal első bekezdésében a büntetőeljárással kapcsolatos megállapítást sem tartotta megalapozottnak, mert bár formailag igaz, hogy bűnösség megállapítása nélkül fejezte be a bíróság a büntetőeljárást, de tartalmilag nem, mert arról nem döntött, hogy a vádlottak bűnössége nem lenne megállapítható. Az ítélet 3. oldal közepén pedig azt állapítja meg, hogy bűncselekmény hiánya miatt, jogerősen megszüntetésre került a büntetőeljárás, amely ugyancsak valótlan; ténylegesen bizonyíték hiányában szűnt meg a nyomozás. Az elsőfokú eljárásban is már részletesen előterjesztett, lényeges történeti tényállás figyelmen kívül hagyását sérelmezte, így a **személy 2** és **személy 1** közötti üzleti, majd magán jellegű, élettársi kapcsolat és annak megromlását, valamint következményeit, a képviselői jog és az üzleti tervek körében tett állításokat. Hangsúlyozta, hogy **személy 1** minden bizonnyal tudta, hogy a kölcsönszerződés fiktív, az általa képviselt felperes nem vett fel hitelt, és nem létező kölcsön tartozást ismert el, továbbá közreműködött abban, hogy a közjegyző a nyilatkozatot végrehajtási záradékkal ellátott közokiratba foglalja, majd a kérdéses összeget a végrehajtó alperes engedményesnek utalja. Hivatkozott a büntetőeljárás során tett vallomásokra, a kölcsönszerződésben foglaltakra, az utalásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékokra. Megítélése szerint a kölcsönszerződés eredeti okiratának beszerzése nem lett volna nélkülözhető, mert ennek hiányában a jelen per nem dönthető el. Igazságügyi szakértői bizonyítással el lehetett volna dönteni, hogy az okirat utólagosan kreált irat-e. Továbbra is fenntartotta, hogy a kölcsönszerződés soha nem jött létre, az alperesnek tehát nem volt érvényes jogcíme a per tárgyát

képező összegre.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte, mert az ítélet helyesen állapította meg a tényállást és az abból levont jogi következtetés is megalapozott. Utalt a kölcsönszerződés 3. pontjára, arra, hogy 13 átutalási megbízáson került egyértelműen feltüntetésre az utalás jogcíme, hogy "Nena hitel", továbbá más kapcsolat a felperes és a hitelező között nem volt. Rögzítette azt is, hogy a felperest képviselő **személy 2** a felperesi számla felett az érintett időszakban kizárólagosan rendelkezett, a kimutatásokat megkapta, így pontosan tudta, hogy mennyi összeget, milyen jogcímen utaltak a számlára, amely tény utólag el is ismert. Hivatkozása szerint a felperesi előadások érdek szerint változtak, és az egyes társaságokat, illetőleg azok működését tudatosan összekeveri. Nem tartotta értelmezhetőnek, hogy egy Panamában kiállított általános meghatalmazás hatályára a Ptk. miként vonatkozna. Fenntartotta a kölcsön háttéréről tett részletes előadását. Hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés a hitelező részéről jogcím megjelöléssel teljesítésre, a felperes által elfogadásra került, ami önmagában bizonyítja a kölcsönszerződés létrejöttét, ezért a kiállított okirat keltének a kötelezettség fennállása szempontjából nincs jelentősége. A jogvita a kölcsönszerződés eredeti példányának rendelkezésre állásától függetlenül is aggálymentesen eldönthető volt. Változatlanul állította, hogy jogalap nélküli gazdagodás címén vele szemben a felperes megalapozott igényt nem támaszthat.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásában releváns tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, és az abból levont jogi következtetései is helytállóak.

A fellebbezésben az ítélet indokolásában rögzítettekkel kapcsolatban tett kifogások nem fogtak helyt, miután az ítélet 2. oldalán a megállapított tényállásban nem az szerepel, hogy a teljes kölcsön összeget az **cég 1** utalta át. Az ítélet 3. oldal legutolsó bekezdésében a büntetőeljárásban tett megállapítás is helytálló, mivel nem vitásan tény, hogy a büntető eljárásban az alperes, illetve **személy 1** bűnösségének megállapítására nem került sor, tehát terhükre bűncselekmény elkövetését nem állapították meg. Az ítélet csak utal arra, hogy az a tény, hogy bűnösség megállapítása nélkül szűnik meg a büntető eljárás nem kizárólag azt jelenti, hogy bűncselekmény hiányában szűnt meg, miután egyéb okból is megszüntethető a büntető eljárás. Az elsőfokú ítélet 3. oldalának közepén az alperesi ellenkérelmet ismertetette az ítélet.

A felperes a keresetét arra alapította, hogy a felperes és az **cég 1** között 2013. január 5. napján kelt kölcsönszerződés ténylegesen nem jött létre, a kölcsönszerződés fiktív, a felperes hitelt, kölcsönt nem vett fel, nem létező kölcsön tartozás elismerése történt meg a közjegyzői okiratban és ennek következtében közjegyzői okiratra tekintettel lefolytatott végrehajtás eredményeként az alperes mint engedményes jogalap nélkül gazdagodott. Ezért jogalap nélküli gazdagodás címén kérte marasztalni az alperest a keresetben megjelölt összegre. A kereset tárgya tehát egy 2013. január 5. napján létrejött, illetve létre nem jött kölcsönszerződésen alapult. Ezen időpontban az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) volt hatályban. A kölcsönszerződésről szóló 2013. január 5. napján kelt okirat 8. pontja szerint a szerződő felek a Magyarországon hatályos 1959. évi IV. törvény kölcsön szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit tartották alkalmazandónak. A 2013. évi V. törvény (új Ptk.) a 2014. március 15. napján lépett hatályba. A 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 1. §, valamint 50. § (1) és (2) bekezdése értelmében ezért a kölcsönszerződés létrejöttének megítélésére is a Ptk. rendelkezései alkalmazandók.

A Ptk. 242. § (1) bekezdése szerint a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de

az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen.

Ennek értelmében a 2017. március 27. napján keletkezett közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerés nem önálló szerződés. Ebből következően a Ptk. 50. § (1) bekezdése alapján a tartozáselismerésre is a Ptk. és nem az új Ptk. rendelkezései az alkalmazandók.

Az ítélet tábla ezért az elsőfokú ítéletnek az anyagi jogszabályi felhívását a fentiek szerint pontosítja. Ez azonban a jogvita megítélésére érdemben nem hatott ki, miután a kölcsön és a tartozáselismerés jogi szabályozása a Ptk. és az új Ptk. esetében változatlan.

Az elsőfokú bíróság helytállóan hívta fel a Pp. 164. § (1) bekezdését is, amelyre is figyelemmel a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre és ezáltal az alperes jogalap nélkül gazdagodott a keresetben meghatározott összeggel.

A fentiek szerinti pontosításra tekintettel is az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével vonta le helytálló jogi következtetéseit.

A közjegyzői közokiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozat rögzíti, hogy a nyilatkozatot tevő a nyilatkozatát a felperes ügyleti képviselőjeként tette meg. A közjegyzői okirat keltére tekintettel a felperes által hivatkozott meghatalmazás visszavonása jóval későbbi keltű, a meghatalmazás visszavonásának visszaható hatálya nem volt, ebből következően képviseleti minőségében és nem álképviselőként eljárva tette meg a tartozáselismerő nyilatkozatot.

A tartozáselismerés közjegyzői okiratba foglalásra került, amely a Pp. 195. § (1) bekezdés alapján mint közokirat teljesen bizonyítja az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, annak idejét és módját. A Pp. 195. § (6) bekezdés szerint a közokirattal szemben helye van ellenbizonyításnak, amelyre tekintettel e bizonyítás sikertelensége a felperes terhére esett.

A tartozáselismerés a követelés jogcímét, azaz jelen esetben azt, hogy kölcsöntartozás áll fenn, nem változtatta meg. A tartozáselismerésre is tekintettel a kölcsöntartozás fennállásának megkérdőjelezése nem elégséges annak bizonyítására, hogy kölcsönszerződés ténylegesen nem jött létre. A felperesnek kétséget kizáróan kellett volna bizonyítania, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre, a kölcsöntartozás ténylegesen nem állt fenn. A felperes által előadott történeti tényállás legfeljebb csak kétségek, kételyek ébresztésére adhatott alkalmat, azonban a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség eleget tételeként nem szolgálhatott.

Tényként volt megállapítható, hogy az eredeti kölcsönszerződés már nem lelhető fel. Ebből következően a felperes által indítványozott szakértői bizonyítás nem volt lefolytatható. A közokiratba foglalt tartozáselismerésre figyelemmel, egyéb bizonyítékok mellett nem feltétlenül lett volna elégséges bizonyíték a szakértői bizonyítás, figyelemmel arra is, hogy a kölcsönszerződés szóban, ráutaló magatartással is létre jöhetett, az írásbeliség nem kötelező alaki kelléke a kölcsönszerződés létrejöttének. A kölcsönszerződés keltének megkérdőjelezése sem szolgál elégséges bizonyítékkal a kölcsönszerződés létre nem jöttére, miután a kölcsönszerződés alapján teljesítések történtek, a kölcsönadó a kölcsönvevő számlájára utalt összegeket a kölcsönszerződésben rögzített időtartamban és célra. Az átutalások más okból történt teljesítése nem volt tényként megállapítható. A számlanyitás időpontja a szerződés 3. pontjában írtakra tekintettel, miszerint „megnyitandó” számlára történik az utalás, ugyancsak nem adott alapot a felperesi állítás bizonyítottságának megállapítására.

Mindezek kiemelésével a felperes a jogviszony hiányát kétséget kizáróan nem bizonyította, ezért a jogalap nélküli gazdagodásra alapított keresete nem volt alapos.

Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összege, figyelemmel a pertárgy értékére is, nem volt eltúlzott.

A fenti indokbeli jogszabályi felhívás pontosításával az elsőfokú bíróság lényegében indokai alapján helytálló döntést hozott, ezért azt az ítéletábra a Pp. 253. § (2) alapján, a Pp. 254. § (3) bekezdésére is figyelemmel helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kellett határoznia az ítéletábrának. Az alperest ügyvéd képviselte, mely képvisellel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés, (5), (6) bekezdés szerinti ügyvédi munkadíjat mérlegeléssel állapította meg. Az ítéletábra figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által megítélt ügyvédi munkadíjra, valamint arra, hogy a jelen fellebbezési eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenység már olyan nagyságrendű többlet munkát nem igényelt, tekintettel arra, hogy lényegében mindkét fél fenntartotta az elsőfokú eljárásban már kifejtett tényelődását, jogi álláspontját.

, 2019. december 3.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül: